

זיקוקי די-נור

נ. נוסוב

כמה צרות היו לי ולמישקה לקראת ראש השנה!
התכוננו כבר לחג זמן רב -הדבקנו שרשראות ניר
בשביל האשוח, עשינו דגלים ועוד כל מיני דברים
כדי לקשט אשוח. הכל הלך נהדר, אלא שמישקה
מצא איפה שהוא ספר על זיקוקי די נור וקרא איך
אפשר להכין זיקוקים לבד. ואז התחיל הבלגן! ימים
שלמים הוא כתש גופרית עם סוכר, הכין שבבי
אלומיניום ואת התערובת שרף לניסיון. עשן מילא
את כל הבית ועיני הכל דמעו. השכנים התלוננו
ושום זיקוקים לא התקבלו.
אבל מישקה לא ויתר. הוא הזמין אליו לחג הרבה
ילדים מהכיתה שלנו והתרברב שאצלו יהיו
זיקוקים.
"ואתם יודעים איזה! הם נוצצים כמו כסף

ומתפזרים לכל הכוונים בלהבות אש קטנות."
אמרתי למישקה:
"מה עשית? הזמנת ילדים וזיקוקים לא תצליח
לעשות"
"למה שלא אצליח? אצליח! נשאר עוד הרבה זמן.
אפשר לעשות הכל."
יומיים לפני ראש השנה הוא בא אלי ואומר:
"שמע! הגיע זמן לנסוע להביא אשוחים, אחרת
נשאר בלי אשוחים בחג."
"היום כבר מאוחר" אמרתי "ניסע מחר."
"מחר צריך לקשט את האשוח."
"אין דבר" עניתי "ניסע ביום, מיד אחרי בית הספר
ונקשט בערב."
כבר מזמן תכננו לנסוע להביא אשוחים מכפר
גורננקו, שם היינו אצל דודה נטשה בקיץ. בעלה
של דודה נטשה הוא יערן ואמר לנו עוד בקיץ לבוא
אליו לקבל אשוחים. ואני עוד קודם בקשתי מאמא

שתרשה לי לנסוע.
למחרת באתי למישיקה אחרי הצהריים והוא כבר
יושב ומכין זקוקים במכתש.
"מה אתך?" אמרתי "לא יכולת לעשות זאת קודם?
עכשיו צריך לנסוע ואתה מתמזמז."
"עשיתי כבר קודם, אבל כנראה שמתתי פחות
גופרית. זה רועש, מעשן אבל לא בוער."
"אז תעזוב את זה. ממילא לא יצא שום דבר."
"לא, עכשיו בטוח יהיה. צריך רק לשים יותר
גופרית. תן לי את קלחת האלומיניום, ששם על עדן
החלון."
"איזה קלחת? כאן רק מחבת" אמרתי.
"מחבת? אך, זו הייתה פעם קלחת. תן אותה
הנה."
נתתי לא את המחבת והוא התחיל לשייף את
הקצוות בפצירה.
"אז אצלך הקלחת הפכה למחבת?" אמרתי.

"נו כן" אומר מישקה "שייפתי אותה בפצירה,
שייפתי והנה היא נעשתה למחבת. אבל אין דבר.
גם מחבת נחוצה במשק בית."
"ומה אמרה אמא שלך?"
"שום דבר לא אמרה. היא עוד לא ראתה."
"וכשתראה?"
"אז מה. תראה אז תראה. כשאגדל אקנה לה
קלחת חדשה."
"זה ייקח הרבה זמן עד שתגדל!"
"אין דבר."
מישקה אסף שבבים, שפך את האבקה מהמכתש,
הוסיף דבק, ערבב את כל זה ביחד והתקבל בצק
דומה למרק. מהמרק הזה עשה נקניקים ארוכים,
דקים, השחיל אותם על חוטי ברזל ושם על מגש
לייבוש.
"הנה" אמר "יתיבשו ויהיו מוכנים. צריך רק לשמור
לפני דרוזיק."

"למה לשמור לפניו?"
"יאכל."
"איך - יאכל? האם כלבים אוכלים זיקוקי די נור?"
"אינני יודע. אחרים אולי לא אוכלים ודרוזיק אוכל.
פעם השארתי אותם לייבוש וראיתי איך הוא לועס
אותם. כנראה חשב שאלה שוקולד."
"אז תסתיר בתנור. שם חם ודרוזיק לא יגיע."
"לא, בתנור אי-אפשר. פעם שמתתי בתנור ואמא
באה והבעירה אש והם נשרפו. מוטב שאשים
אותם על הארון" אמר מישקה.
הוא עלה על השולחן ושם את המגש על הארון.
"אתה הרי יודע מה עושה דרוזיק. הוא תמיד חוטף
את החפצים שלי. אתה זוכר שהוא הסתיר את
הנעל השמאלית שלי כך שבשום אופן לא יכולנו
למצוא אותה. נאלצתי אז ללכת במגפיים עד שיקנו
לי נעליים חדשות. בחוץ חמסין ואני הולך במגפיים
כאילו קפוא! ואחר כך כשקנו לי נעליים חדשות את

אכרות את האשוח הטוב ביותר, אחרת לא כדאי
היה לנסוע."

נכנסנו לתוך סבך של עצים.

"צריך לכרות מהר" אמרתי "עוד מעט יחשיך."

"מה לכרות כשאין כלום."

"אבל הנה - אשוח יפה" אמרתי.

מישקה הסתכל על האשוח מכל הצדדים ואומר:

"הוא כמובן יפה, אבל לא לגמרי. קצר."

"איך זה - קצר?"

"הצמרת קצרה. אשוח כזה לא אקח אפילו

במתנה."

מצאנו אשוח אחר.

"וזה נכה" אומר מישקה.

מה? עץ נכה?"

"כן, נכה. ראה - הרגל שלו עקומה."

"איזו רגל?"

"נו, הגזע"

הנעל שנשארה בודדת זרקו, כי כבר לא הייתה
נחוצה - נעל אחת!. וכשזרקו אותה מצאו את הנעל

שנאבדה. התברר שדרוזיק משך אותה למטבח

והכניס תחת התנור. נו ואז זרקנו גם אותה כי אילו

לא זרקנו את הראשונה לא היינו זורקים את

השנייה וכשזרקנו את הראשונה, זרקנו גם את

השנייה. וכך זרקנו שתיהן."

אמרתי:

"די לקשקש! תתלבש כי צריך לנסוע."

מישקה התלבש, לקחנו גרזן ויצאנו לתחנה. ובדיוק

הרכבת אז נסעה ונאלצנו לחכות לשנייה. אין דבר,

חיכינו ואחר כך נסענו. נסענו ונסענו ובסוף הגענו.

ירדנו בגורננקו והלכנו ישר אל היערן. הוא נתן לנו

תלוש לשני אשוחים והראה את החלקה איפה

שצריך לכרות והלכנו ליער. היו אשוחים רבים אבל

הם לא מצאו חן בעיני מישקה.

"אני אדם כזה" התרברב "שאם כבר באתי ליער אז

"הגזע! יכולת להגיד מיד."

מצאנו עוד אשוח.

"קרח" אומר מישקה.

"בעצמך קרח. איך אשוח יכול להיות קרח?"

"בוודאי קרח! ראה כמה הוא שקוף. רואים דרכו

הכל. רק גזע רואים. לא אשוח אלא מקל."

וככה כל הזמן. או קרח, או נכה או כל מיני אחרים.

"נו" אמרתי "אם נשמע אתך לא נכרות אשוח עד

הלילה."

מצאתי לעצמי אשוח יפה, כרתי אותו ונתתי את

הגרזן למישקה.

"תכרות מהר כי צריך לחזור הביתה."

והוא עבר כבר את כל היער. כמה שלא ביקשתי

ונזפתי, לא עזר. בסוף מצא אשוח לפי טעמו,

והלכנו חזרה לתחנה. הלכנו, הלכנו, אבל היער לא

נגמר.

"אולי הלכנו לכוון לא נכון" אמר מישקה. הלכנו לכוון

שני. הלכנו והלכנו וכל הזמן יער ויער! כבר התחיל להחשיך ואנחנו הלכנו פעם לכוון אחד, פעם לשני. תעינו לגמרי.

"הנה ראה" אמרתי "מה עשית."

"מה אני עשיתי? אני לא אשם שהערב בא כל כך מהר."

"וכמה זמן בחרת את האשוח? וכמה זמן השתהית בבית? עכשיו צריכים ללון ביער!"

"מה אתך!" נבהל מישקה "מחר יבואו הילדים. מוכרחים למצוא דרך."

כבר החשיך ממש. ירח עלה לשמיים. גזעים שחורים של העצים עמדו סביבנו כמו ענקים. חששנו שאחרי כל עץ יושב זאב. נעצרנו ופחדנו ללכת הלאה.

"אולי נתחיל לצעוק" אמר מישקה. וביחד צעקנו "או!"

"או!" ענה ההד.

"ואולי מוטב לא לצעוק?" אמר מישקה. "מדוע?"

"אולי הזאבים ישמעו ויבואו."

"כאן ביער אין זאבים."

"ואולי יש! מוטב שנלך מהר." אמרתי:

"נלך ישר. אחרת אף פעם לא נצא לדרך."

שוב הלכנו. מישקה כל הזמן הסתכל אחורה ושאל:

"ומה נעשה אם יבואו זאבים ולנו אין רובים?"

"נזרוק עליהם אודים דולקים" אמרתי.

"ומאין ניקח את האודים?"

"נעשה מדורה - יהיו אודים."

"ויש לך גפרורים?"

"אין"

"והם יכולים לטפס על עץ?"

"מי?"

"נו, הזאבים."

"זאבים? לא, לא יכולים."

"אז אם יתנפלו עלינו זאבים נטפס על עץ ונשב עד הבוקר."

"מה אתך! איך נשב עד הבוקר על עץ!"

"למה לא?"

"תקפא וטיפול."

"למה אקפא? לא קר לנו עכשיו."

"לא קר לנו כי אנחנו הולכים, אבל תנסה לשבת על

עץ בלי תנועה - תקפא מיד."

"אז למה לשבת בלי תנועה?" שואל מישקה

"אפשר לשבת ולהניע רגליים."

"תתעייף מהר. לשבת כל הלילה על עץ ולנופף

ברגליים!"

עברנו קבוצת שיחים סמיכה, מעדנו על גזעים

נפולים, שקענו עד הברכיים בשלג. כל רגע היה

קשה יותר ללכת.

התעייפנו מאוד.

"נעזוב את האשוחים" אמרתי.

"חבל" אומר מישקה "מחר יבואו אלי הילדים. איך

אשאר בלי אשוח?"

"אנו לבדנו צריכים לצאת מכאן. איך אפשר עוד

לחשוב על האשוחים!"

"חכה" אומר מישקה "שאחד מאתנו ילך קדימה

ויפנה דרך. אז יהיה קל יותר ללכת. נתחלף זה עם

זה."

עצרנו, נחנו קצת. אחר כך מישקה הלך קדימה ואני

בעקבותיו. הלכנו, הלכנו.. עצרתי כדי להעביר את

האשוח לכתף השניה. רציתי ללכת הלאה, מסתכל

- אין מישקה! נעלם, ממש כאילו שקע תחת פני

האדמה עם האשוח שלו.

קראתי:

"מישקה!"

והוא לא עונה.

"מישקה! הי! איפה אתה?"

אין תשובה.

התקדמתי בזהירות ורואה - שם צוק! וכמעט נפלתי מהצוק.

ושם למטה זז משהו בחושך.

"הי! מישקה, זה אתה?"

"אני! אני כנראה נפלתי מלמעלה!"

"אז למה אינך עונה? אני קורא, צועק.."

"הייתי עונה, אבל פצעתי את הרגל!"

ירדתי אליו, ושם דרך. מישקה יושב באמצע הדרך ומשפשף בידיים את הברך שלו.

"מה אתך?"

"פצעתי ברך. הרגל שלי מעדה."

"כואב?"

"כואב. אשב קצת."

"אז נשב" אמרתי.

ישבתי לידו בשלג. ישבנו, ישבנו עד שנעשה לנו

קר. אמרתי:

"ככה נוכל לקפוא! אולי נלך בדרך? היא טוביל

אותנו לאן שהוא. או לתחנה, או ליערן, או לכפר

איזשהו. לא נקפא ביער."

מישקה ניסה לקום, אבל מיד צעק והתיישב שוב.

"אינני יכול" אומר.

"אז מה לעשות עכשיו? בוא ואשא אתך על הגב"

אמרתי.

"ותצליח לשאת?"

"תן ואנסה."

מישקה קם והתחיל לטפס לי על הגב. זחל, זחל

ועלה. כבד! התכופפתי וכמעט נפלתי.

"נו שא אותי" אומר מישקה.

רק עברתי שני צעדים ו"בוך!" נפלתי לשלג.

"אי!" קרא מישקה "הרגל כואבת לי ואתה זורק

אותי בשלג!"

"לא בכוונה!"

"אז אל תתחייב אם אינך יכול!"

"ממילא אין לנו מסמרים."
"צריך לחשוב" אמרתי.
והתחלתי לחשוב. ומישיקה כל הזמן יושב בשלג.
משכתי אליו את האשוח ואומר:
"מוטב שתשב על העץ. אחרת תתקרר."
הוא התיישב על האשוח. ואז בא לי רעיון לראש.
"מישיקה" אמרתי לו "ואולי אוביל אותך על
האשוח?"
"איך - על האשוח?"
"אז כך - שב ואני אמשוך בגזע. נו תחזיק חזק!"
תפסתי את האשוח בגזע ומשכתי. כמה יפה
המצאתי! השלג על הדרך היה קשיח, דחוס.
האשוח נסע בקלות ומישיקה עליו כמו במזחלת!
"נהדר!" אמרתי "נו - תחזיק את הגרזן"
נתתי לו את הגרזן, מישיקה התיישב בנוחות ואני
הובלתי אותו בדרך. מהר מאוד הגענו לקצה היער
ומיד ראינו אורות.

"צרה אתך!" אמרתי "פעם אתה מתמזמז עם
זיקוקי די נור, אחר כך אתה בוחר אשוח עד שירד
לילה, ועכשיו נפגעת.. כך נלך לאיבוד!"
"אתה יכול לא ללכת לאיבוד!.."
"איך לא?"
"לך לבדך. אני אשם בכל. שכנעתי אותך ללכת
ולהביא אשוחים."
"אז מה? אעזוב אותך?"
"נו, מה יהיה. אנוח עד שהכאב יעבור ואלך גם
אני."
"לא יהיה! לא אלך בלעדיך. יחד באנו, חייבים יחד
לחזור. צריך להמציא משהו."
"אז מה תמציא?"
"אולי נעשה מזחלת? יש לנו גרזן."
"איך תעשה מזחלת מגרזן?"
"לא מהגרזן, טיפש! נכרות עץ ומהעץ נעשה
מזחלת."

"מישקה!" אמרתי "התחנה!"
מרחוק שמענו רעש של הרכבת.
"מהר!" קורא מישקה "נאחר את הרכבת!"
התחלתי למשוך בכל כוחי והוא קורא:
"משוך חזק! מאחרים!"
הקרון הגיע כבר לתחנה. גם אנחנו הגענו. רצנו
לקרון. דחפתי את מישקה פנימה. הקרון זז ואני
קפצתי על המדרגה ומשכתי אחרי את האשוח.
נכנסתי לקרון והנוסעים התחילו לנזוף בי כי האשוח
דקר.
מישהו שאל:
"איפה מצאתם אשוח מרופט כזה?"
ואנחנו התחלנו לספר מה קרה לנו ביער. אז כולם
התחילו לרחם עלינו. דודה אחת הושיבה את
מישקה על הספסל, חלצה את המגף והסתכלה על
הרגל.
"לא קרה שום דבר רע" אמרה "רק מכה."

"ואני חשבתי ששברתי את הרגל, כל כך כאב" אמר
מישקה.

מישהו אמר:

"אין דבר, יבריא עד החתונה!" וכולם צחקו.

דודה אחת נתנה לנו כעכים ושניה ממתק. שמחנו
כי היינו כבר רעבים.

"מה נעשה עכשיו?" אמרתי "לשנינו עכשיו רק
אשוח אחד."

"תן לי אותו" אומר מישקה "וזה הכל."

"איך - זה הכל? אני סחבתי אותו דרך כל היער
והובלתי אותך עליו ועכשיו אשאר בלי אשוח?"

"תן לי אותו רק היום ומחר אחזיר לך אותו."

"סיפור יפה" אמרתי "אצל כל הילדים חג ואצלי
אפילו אשוח לא יהיה!"

"תחשוב" אומר מישקה "היום יבואו אלי הילדים!"

מה אעשה בלי אשוח?"

"תראה להם זיקוקי די נור שלך. מה, ילדים לא ראו

אשוח?"

"אבל הזיקוקים בוודאי לא יבערו. עשיתי אותם כבר

עשרים פעם, ושום דבר לא יצא. רק עשן וזה הכל!"

"ואולי הפעם יבערו?"

"לא, אפילו לא אזכיר זאת. אולי הילדים כבר

שכחו."

"לא, לא שכחו! לא היית צריך להתרברב."

"אילו האשוח היה אצלי" אומר מישקה "הייתי

עושה משהו בעניין הזיקוקים ואיכשהו מתרץ. וכך

אינני יודע מה לעשות."

"לא" אמרתי "לא אוכל לתת לך את האשוח. עוד

לא הייתה לי אף שנה אחת שלא יהיה לי אשוח

בבית."

"אבל תהיה חבר טוב. תעזור! עזרת לי כבר לא

פעם!"

"אז מה. אני חייב לעזור לך כל הזמן?"

"נו, בפעם האחרונה! אתן לך על כך מה שרק

תרצה. קח את המגלשיים שלי, פנס גדול, אלבום הבולים. אתה יודע מה הכל אצלי. תבחר מה שתרצה."

"טוב" אמרתי "אם כך, תן לי את דרוזיק שלך." מישקה התחיל להרהר. הוא שתק הרבה זמן. אחר כך הסתכל עלי והעיניים שלו היו עצובות. ואמר: "לא, את דרוזיק לא אוכל לתת."

"אז מה? דיברת 'כל מה שתרצה' ועכשיו.."
"שכחתי על דרוזיק. וכשאמרתי, חשבתי על חפצים. ודרוזיק לא חפץ. הוא חי."

"אז מה? רק כלב! אילו עוד היה גזעי!"
"הוא לא אשם שלא גזעי! ובכל זאת הוא אוהב אותי. כשאני לא בבית הוא חושב עלי וכשאני חוזר הוא שמח ומנפנף בזנב.. לא, יהיה מה שיהיה! שילדים יצחקו ממני ומדרוזיק לא אפרד אפילו בשביל הר של זהב!"

"טוב" אמרתי "אז קח את האשוח במתנה."

"למה במתנה? כבר הבטחתי שאתן מה שתרצה, אז קח מה שתרצה. אולי אתן לך את פנס הקסם עם כל השקפים? הרי מאוד רצית שיהיה לך פנס קסם כזה."

"לא, אני לא זקוק לפנס קסם. קח ככה."
"הרי טרחת בגלל האשוח הזה. אז למה לתת במתנה?"

"עזוב, אינני צריך דבר."

"אז גם לי לא נחוץ דבר" אומר מישקה.
"זה לא לגמרי במתנה" אמרתי "זה פשוט בגלל חברות. חברות חשובה מפנס קסם! וזה יהיה האשוח המשותף שלנו."

בזמן שכך דיברנו הרכבת הגיעה לתחנה. לא הרגשנו שהגענו כבר. הרגל של מישקה הפסיקה כבר לכאוב. הוא רק צלע קצת כשירדנו מהקרון. ראשית כל הלכתי הביתה כדי שאמא לא תדאג לי, ואחר כך חזרתי למישקה, לקשט את האשוח

המשותף.

האשוח עמד כבר במרכז החדר ומישקה הדביק את המקומות הקרועים בניר ירוק. עוד לא גמרנו לקשט את האשוח כשהילדים התחילו לבוא. "איך זה - קראת לאשוח ולא קישטת אותו!" נעלבו. התחלנו לספר את ההרפתקאות שלנו ומישקה המציא שזאבים התנפלו עלינו ביער ואנו הסתתרנו על עץ. הילדים לא האמינו והתחילו לצחוק מאתנו. מישקה בהתחלה התווכח אבל אחר כך הניף את היד וצחק עם כולם.

אבא ואמא של מישקה הלכו לפגוש את השנה החדשה אצל השכנים, ואמא הכינה לנו עוגה עגולה גדולה עם ריבה ועוד דברים טעימים אחרים, כדי שגם אנחנו נוכל לפגוש את השנה החדשה בשמחה.

רק ילדים נשארנו בחדר. הילדים לא התביישו וכמעט שהלכו אלה על ראשים של אלה. עוד אף

פעם לא שמעתי רעש כזה. ומישקה רעש יותר מכולם. ואני הבנתי מדוע הוא מתפרע כל כך. הוא השתדל שמי מהילדים לא ייזכר בזיקוקי די נור, והוא המציא כל פעם תעלולים חדשים. אחר כך הדלקנו אורות צבעוניים על האשוח ובאותו הרגע השעון התחיל לצלצל חצות. "הידד" קרא מישקה "הידד שנה חדשה!" "הידד!" קראו הילדים "שנה חדשה! הידד!" מישקה כבר חשב שהכל נגמר בשלום וקרא: "ועכשיו שבו לשולחן, נשתה תה עם עוגה!" "וזיקוקי דינור?" קרא מישהו. "זיקוקי די נור?" התעצב מישקה "הם עוד לא מוכנים." "איך זה, קראת לחג האשוח, אמרת שיהיו זיקוקים.. רימית!" "אבל באמת, ילדים, אין כל רמאות! הזיקוקים עוד לחים.."

והתפזרו סביב בנתזי להבות קטנות. זה היה מחזה

"אז תראה. אולי הם כבר התייבשו. ואולי בכלל אין זקוקים?"

באי-רצון ניגש מישקה לארון וכמעט והתהפך יחד עם הנקניקיות. הן כבר התייבשו והפכו במקלות קשים.

"הנה!" קראו הילדים "הם יבשים! למה שיקרת?" "זה רק נדמה כך" הצטדק מישקה "הם עוד צריכים להתייבש הרבה זמן. הם לא יבערו."

"אבל אנו רוצים לראות" קראו הילדים. הם תפסו את כל המקלות, כופפו קצוות הברזלים ותלו על האשוח.

"חכו ילדים" קרא מישקה "צריך קודם לבדוק!" אבל איש לא הקשיב לו.

הילדים לקחו גפרורים והדליקו בבת אחת את כל הזיקוקים.

נשמעה שריקה כאילו החדר התמלא בנחשים.

הילדים זזו לצדדים, ואז זיקוקי די נור הבזיקו, נצצו

אש! לא סתם מחזה אש - זוהר הצפון! התפרצות
הר געש! כל האשוח זרח והתיז כסף סביב. עמדנו
כמו מכושפים ופתחנו רחב את עינינו. בסוף האש
כתה וכל החדר התמלא בעשן חונק. הילדים
התחילו להשתעל, להתעטש, לשפשף עיניים. כולנו
ביחד יצאנו לפרוזדור אך עשן מהחדר הלך אחרינו.
ואז הילדים לקחו את המעילים והכובעים שלהם
והתחילו להתפזר.

"ילדים, והתה עם עוגה?" צרח מישקה, אך אף
אחד לא שם לב עליו. הילדים עדיין השתעלו,
התלבשו והתפזרו. מישקה תפס אותי, הוריד לי
את הכובע וקרא:

"לפחות אתה אל תלך! תישאר בגלל החברות!
נאכל תה עם עוגה!"

נשארנו לבד. העשן התפזר לאט אך לחדר ממילא
אי אפשר היה עוד להיכנס. ואז מישקה כיסה את
פיו בסמרטוט רטוב, רץ אל העוגה והביא אותה

למטבח.

המייחם כבר רתח ושתינו תה עם עוגה. העוגה
הייתה טעימה, עם ריבה, אך עדיין הריחה מהעשן
של זיקוקי די נור. אבל אין דבר. אכלנו עם מישקה
חצי עוגה ואת החצי השני אכל דרוזיק.

